

ROMÁN

OLDŘIŠKA CIPROVÁ

DOUBRAVKA PŘEMYSLOVNA

POHANSKÉ POLSKO JÍ BUDE LEŽET U NOHOU

edice
KIOKAN

OLDŘIŠKA CIPROVÁ

DOUBRAVKA PŘEMYSLOVNA

POHANSKÉ POLSKO JÍ BUDE LEŽET U NOHOU

edice
KLOČKAN

Copyright © Oldřiška Ciprová, 2016
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Oldřiška Ciprová, 2016
Redakční úprava Melita Denková
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Elektronické formáty Dagmar Waňkowská
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-
Místek, v edici Klokan, 2016
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7543-098-4 pdf

PROLOG

Jak se prodírala mezi křovisky a stromy, ucítila kouř. Potom se před ní objevila mýtina, na ní stála chata dřevorubce.

Hořící chata. Před chatou přešlapoval dřevorubec s rodinou a všichni zděšeně zírali na plameny stravující jejich příbytek.

Nebyli sami. Před obydlím se shromáždilo asi patnáct ozbrojenců na koních a mlčky se dívali na ničivé plameny. Jeden z ozbrojenců v brnění popojížděl na mohutném koni mezi chýší a muži. Vykřikl kletbu, a dívka pochopila, kdo je ten rytíř.

Ustoupila zpět do křoví, z dohledu, a byla ráda, že ji skrývá tmavě zelený plášť.

A pak se vše seběhlo strašně rychle.

Jak dívka s tlukoucím srdcem couvala zpět po pěšince, aby ji ozbrojenci neviděli, zády narazila na čísi postavu. Stačila jen hlasitě vykřiknout, než jí něčí ruce přidržely dlaně za zády a přes hlavu jí přetáhly pytel. Ještě si uvědomila, že křičí rytířovo jméno. Náhle přišel první úder, pěstí přímo do spánku, ale vědomí neztratila, dál vnímala bolestivé rány. Brzy ucítila na jazyku slanou chuť krve a propadala panice víc a víc.

V duchu se začala modlit v domnění, že přišla její poslední hodinka.

Jak náhle útok začal, tak taky skončil. Dívka slyšela zaklení a pak ji ruce útočníka odstrčily tak prudce, že upadla na zem. Slyšela vzdalující se koňský dusot, a zároveň se z druhé strany přibližoval jiný kůň. Jezdec se skočil do spadaneho listí...

Roztřásla se strachy. Pak kdosi škulbl za látku a konečně jí stáhl tu odpornou věc z obličeje. Vyděšená dívka zvedla hlavu a zírala do zachránčových očí. Zračil se v nich úlek spolu se strašným vztekem.

1. KAPITOLA

Praha, léto 950

„Nevěnuješ pozornost ničemu, co ti říkám,“ zamračila se na Doubravku chůva.

„Přijela jsem z kláštera na pár dní, Anno,“ odfrkla si patnáctiletá Doubravka a snažila se zbavit zabláceného oblečení. „Musíš mě pořád peskovat? Proč nejsi ráda, že mě tu máš?“

„Je s tebou víc starostí než se všemi ostatními dohromady. Tvoji starší bratři a sestry mi nezpůsobili ani okamžik takového trápení. Varuji tě, Doubravko. Jsi už dost stará na to, abys dostala rozum. Pokud nezměníš svoje způsoby, sám Bůh bude muset nechat důležité práce a přijít si s tebou promluvit.“

„Bůh promlouvá jen k vyvoleným, Anno. Vím to z kláštera.“ Mladá Přemyslovna se přezíravě usmála.

„Měli by tě tam učit víc pokory.“

„Tak už se na mě nezlob, chůvo.“ Doubravka prosebně zamrkala.

„Nevyvaluj na mě kukadla, holčičko,“ zamumlala chůva a nakrčila nos. „Bože, ty ale páchneš. Do čeho jsi spadla?“

Doubravka sklopila hlavu a mlčela. Sotva před hodi-
nou honila jehňátka v ohradě; odporný zápach byl jen
malou daní za zábavu, kterou si užila.

„Musíš se vykoupat.“

Doubravka jen odevzdaně protočila oči. Věděla, že má
Anna pravdu, ale koupala se přece před týdnem v klá-
šteře. Bože, jak koupel nenáviděla!

Za chvíli už mladičkou Přemyslovnu drhly dvě děvečky
od hlavy k patě tak důkladně, že se bolestí skoro rozpla-
kala. Annu její kvílení nedojímalo a Doubravku nakonec
unavilo bránit se rádoby pečujícím dotykům. Skoro ne-
protestovala, když ji chůva oblékla do volných šedých
šatů, i když si pomyslela, že v pytli by možná vypadala
líp. To budou hosté koukat! A přitom má na ně udělat do-
jem, kvůli nim přece celý ten humbuk vypukl, ne?

Ale jeptišky v klášteře stále připomínaly, že marnivost
je hřích, a Doubravka byla odhodlaná matku představe-
nou poslouchat na slovo. Maminku to těšilo a otec to vy-
žadoval. Doubravka chtěla, aby na ni byli pyšní.

Anna ji štípla do tváří, aby zčervenaly, hřívu Doubrav-
činých vlasů upravila do úhledných kadeří a pak prin-
ceznu odvedla do hlavní síně.

Tady na ně čekala kněžna Biagota, Doubravčina matka.
Usmála se, když dcerka vešla dovnitř.

„Musím tu být, maminko?“ vyhrkla Doubravka.
„Chtěla bych jít ještě ven.“

Chůva Doubravce zezadu poklepala na rameno. „Mlč
už. Nesmíš pořád říkat, co chceš a co nechceš. Bůh nemá
takové ženy rád.“

„Bůh se podobnými malichernostmi nezabývá, Anno,“
utrhla se Doubravka. „Ještě nedávno jsi dávala před dveře
kaši skřítkům a teď se oháníš Bohem snad v každé větě.“

„Doubravko!“ napomenula dceru Biagota. „Tak nemluv. Zní to jako rouhání.“

„Já se nerouhám, maminko. Já jen nechápu, proč se na jednu nesmí dodržovat staré obyčeje, když je mají lidé rádi. A proč se všichni tváří, že nic takového neexistovalo. Ano, chtěla bych ještě jít ven. Ale už nebudu honit jehňátka. Slibuji.“

„Zůstaneš tam, kde tě budu mít na očích,“ nesmlouvavě prohlásila Anna. „A budeš se chovat slušně. Když ne, víš, co tě čeká, že?“

„Samozřejmě zatracení a peklo,“ ušklíbla se Doubravka, „proč mi pořád vyhrožuješ, chůvo?“ Prosebně se zadívala na matku.

„Miláčku, ještě si užiješ čerstvého vzduchu dost a dost.“ Česká kněžna pohladila Doubravku po hlavě, a protože musela pořádně natáhnout ruku, povzdechla si: „Jak ty jsi vyrostla, co jsem tě neviděla.“

„Až moc,“ ošila se mladá Přemyslovna. Vadilo jí, že je o víc než hlavu vyšší než matka.

„Jsi přesně taková, jaká máš být, Dorinko,“ řekla kněžna vlídně.

Doubravka svěsila ramena a jako dítě zažadonila: „Maminko, vážně tu musím být?“

Biagota neměla náladu se s paličatou dcerou dohadovat. „Jdi a posaď se tamhle, Doubravko. A už nechci slyšet ani slovo, dokud ti neřeknu, že můžeš mluvit. Udělej, co ti povídám.“ Kněžna sice nechtěla, aby za Doubravčiny krátké návštěvy vznikly nějaké rozmíšky, jenomže dcera dokázala být pěkně umíněná.

Děvče se váhavě vydalo přes síň.

Pak se ozvala Anna. „Má pořád svoji hlavu, Milosti. Obávám se, že pokud ji v klášteře trochu nezkrátí, manželka jí jen tak nenajdeš.“

„Já si seženu manžela sama,“ hodila Doubravka přes rameno.

„Jsi prostořeká, Výsosti.“ Chůva se otočila k Biagotě, aby ji podpořila, ale kněžna uhnula pohledem, a tak se chůva pustila do výchovy sama.

Přistoupila blíž k Doubravce, zašermovala jí před obličejem prstem a řekla:

„Jednoho krásného ti to Bůh pořádně vytmaví, holčičko. Dej na moje slova. Pak budeš litovat. Nemá rád drzé holky.“

„Anno,“ vykřikla Biagota, „tohle snad stačilo. To ty bereš boží jméno nadarmo. Nech nás a jdi.“

Anna se zkroutila do poklony a uraženě odešla. Biagota počkala, až za ní zapadnou dveře.

„Musíš ji pořád dráždit? Anna není zlá. Má tě ráda.“

„Přece neříkám, že je zlá. Ale nemusela by mě pořád napomínat a ohánět se při tom Bohem nebo peklem. Já jsem bohabojná, ale přece po mně nemůžete chtít, abych se přestala bavit tak, jak jsem odjakživa zvyklá.“

„Bývalas dítě, Doubravko. To už neplatí. Už jsi žena.“

„To mi připadá jako pěkná otrava.“

Biagota chtěla něco namítnout, ale v té chvíli vešel dovnitř kníže Boleslav a několik mužů. Doubravka se schovala za matkou. Najednou se styděla na hosty pohlédnout, a jakmile ji otec představil, opět se ukryla za matčiny zády. Uvědomila si, že je to dětinské a možná i směšné vzhledem k její výšce, ale nedokázala potlačit stud.

Žádný z hostů jí nevěnoval pozornost, a tak se rozhodla přece jenom vykrást ven.

Obrátila se, udělala krok směrem k východu a vzápětí se prudce zastavila.

Dvěma právě procházel mladík s postavou obra. Doubravka užasla tak, že se nemohla hnout. Ačkoli moc

dobře věděla, že se nesluší na někoho civět, nemohla si pomoci. Byl velmi mladý, možná stejného věku jako ona, přesto byl nejvyšší ze všech mužů v místnosti. Vyšší než otec.

Obr musel ucítit, že se na něho dívá, protože se najednou obrátil a zadíval se přímo na ni.

Doubravka se rozhodla, že se obrovi představí jako slušně vychovaná mladá žena. Uchopila do rukou sukni, pozvedla ji a uklonila se. Vzápětí ztratila rovnováhu a málem upadla na nos, ale v poslední chvíli se narovnala, znovu však zavravorala a dopadla na zadek.

„Naše dcera Doubravka,“ prohodil otec k hostům. „Je ještě jako nemotorné hříbě.“

Doubravku polil nach, ale hbitě vyskočila na nohy a koutkem oka se odvážila mrknout na mladíka, aby zjistila, co si o její neobratnosti myslí.

Obr se usmál a uklonil se: „Já jsem Měšek,“ řekl tiše.

Jakmile se odvrátil, přitiskla se Doubravka k matce.

„Za toho se provdám,“ zašeptala udivené Biagotě a zahihňala se.

O pár minut později dovolil otec Doubravce, aby odešla. Ochotně se rozběhla ven, rozhodnutá, že si přece jen pochová jedno z novorozených jehňátek.

Jehňátka ležela v ohradě a skoro všechna spala. Doubravka si jedno uložila do sukně, pevně sevřela její cípy a přitiskla si jehně k hrudi. Jenomže kořist začala vyděšeně bečet.

Místo aby jehně zas uložila na zem, Doubravka si je přitiskla ještě blíž k sobě a pospíchala ven z ohrady.

Jenže jehně pořád bečelo a tím přivolalo matku. Stará ovce se neohroženě postavila proti Doubravce a vši silou do ní vrazila.

Doubravka zaječela a roztáhla se na zemi. V příštím okamžiku ji někdo zvedl a vzal ji do náručí. Najednou byli venku z ohrady, ani nevěděla jak – vůbec nechápala, jak se zachránci podařilo takovou překážku přeskočit. A také nechápala, kde se tu najednou vzal, ale nebylo jí to proti mysli. Protože zachránce byl... Měšek. Hezký obr Měšek! A usmíval se na ni.

Ale to už se u ohrady objevila také chůva. Doubravku napadlo, že za ní musela slídit. Chůva lapala po dechu a lamentovala, co to zas Doubravka vyvedla. Pročpak na ni zaútočila ovce? Nechtěla jí vzít jehňátko?

„Kdepak, chůvo. Jenom jsem jehňátko chtěla ukázat našemu hostovi.“ Přitom měla jehně pořád schované v sukni a ono zase beklo.

Měšek si rychle odkašlal, aby ten zvuk přehlušil, a pánovitě nakázal chůvě:

„Jdi. Panně princezně se nic nestalo.“

Chůva se zatvářila nedůvěřivě, ale otočila se a odcházela.

Doubravka byla šťastná, že se mladík nezlobí.

„Zachránils mě, Měšku,“ řekla a líbilo se jí, že může vyslovit jeho jméno. „Ale nikomu o tom neříkej,“ poprosila. „Já se s tím jehnětem jenom pomazlím a zas ho vrátím ovečce.“

Obr najednou zvedl hlavu a rozesmál se. Nevěděla, jestli se směje jí, nebo jestli se mu líbí, jak vyvráli na chůvu. Raději dělala, že ho neslyší, a rozběhla se pryč. Teprve až v bezpečí kuchyně, s jehňátkem, které jí spalo v klíně, si uvědomila, že zapoměla obra požádat, aby se s ní oženil.

2. KAPITOLA

Kláster v Řeznu, podzim 965

Doubravka se otrásla zimou a přitáhla si tenký plášť těsněji k tělu. Kde proboha jsou? Měli se objevit někdy po poledni, a teď se skoro stmívá. Zmocnila se jí úzkost. Stalo se něco, co jim zabránilo, aby přijeli a odvezli ji odtud?

Zařala zuby, aby jí tolik necvakaly. Cesta od kláštera do lesa nebyla dlouhá a matka představená slíbila, že dá pro Doubravku poslat hned, jak se návštěva ukáže. Ale spoléhat se na to nedalo. Matka představená byla obtloustlá, poněkud pomalá paní a jako všichni tlustí lidé měla vždycky na všechno dost času. A už vůbec nemohla tušit, jak netrpělivě Doubravka čeká.

Přesto se Doubravka nehodlala do kláštera vrátit. Ne teď. Chtěla být sama a přemýšlet o tom, co přijde. Opravdu stojí na prahu štěstí?

Dlouhé tmavě plavé vlasy smáčené deštěm se jí lepily na tvář a ledové kapky stékaly po krku na záda. Ale ona se nechvěla zimou, nýbrž ze strachu, že se ti dva snad nakonec neobjeví. Že se její vroucí přání nikdy nevyplní.

Opřela se o kmen vysoké borovice a prsty si utřela mokrou tvář. Den odpovídal její náladě – od rána se po obloze valily šedočerné, těžké mraky, a proto se velmi rychle stmívalo.

A oni už tu dávno měli být!

Co se mohlo stát?

Doubravka věděla, že se za chvíli musí přece jen vrátit do kláštera, jinak ji sestra Filomena, střežící fortnu, začne postrádat. Rozhlédla se a snažila se zachytit nějaký zvuk, co by napovídal, že se někdo blíží, ale slyšela jen tupé pleskání deště na mokrou kůru borovice, šumot v korunách, vzdálený křik zmoklého ptáka. Odlepila se od stromu a vykročila zpět ke klášteru.

„Dcero?“ ozvalo se tiše za jejími zády. Doubravce spadl ze srdce obrovský balvan. Přece se dočkala!

Rychle se otočila, ale očima nespočinula na svém otci, knížeti Boleslavovi, nýbrž na muži, který šel po otcově boku – polském knížeti Měškovi. Právě jeho se nemohla dočkat.

Po chvíli se si uvědomila, že zírá na Měška nevhodně dlouho a rychle zamrkala.

„Zdravím vás,“ uklonila se oběma a přála si, aby jí přestaly drkotat zuby.

„Co tady děláš v tom dešti?“ zeptal se Boleslav a propíchoval dceru nesouhlasným pohledem. „Mysleli jsme, že tě najdeme v klášteře.“

„Prostě jsem si vyšla, otče.“

„Matka představená je asi hodně shovívavá, když ti dovoluje takhle se toulat,“ zahučel otec.

Doubravka raději neodpověděla, ale měla pocit, že něco říct musí.

„Kde jste nechali koně?“

„Jsou ustájeni v klášteře,“ ušklíbl se český kníže. „Nelíbí se jim být venku v takovém počasí. Mají lepší vkus než ty.“